

Franckesche Stiftungen zu Halle

Knijžka / genž w sobě obsahuje Deset Artykulůw / sebraná z slow Nařizenij Wečeře Páně / a z swědectwj Swatého Pawla / též y Swatých Otcůw / o ...

Slovacius, Václav

Praha, 1590

Artykul druhý

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:hbz:ha33-1-228923

rozumu věčně zahanbeni a pod-
tupeni Budan.

11. pag.
64. **Artýkul druhý:**

Že při Večeři Páně
podává se a gest přýto-
mné pravé Tělo a krev
Páně / skutečně a oprav-
dově. *vi. pag. 52.*

Ačkoliv Krystus Pán wisse
mohucýho Boha Otce syn,
od dnůw věčnosti splozený / při
nařizený Wečeře nového Zá-
kona / nic wíce poěrmůw a nápo-
gůw newzal a newstanowil / než
Chléb a Wýno / a toho sgedno-
strowné wzeti do Dřt gednomu
tazo

49.
Každému podal/gestto při geđenj
Beránka na Wečeri starého Zás
kona swobodné bylo vžjwati y
giných Počrmůw: wšak k dočá-
zanj toho/ že se tu wěcy newidiz-
tedlné, nařj dily/složily/podáwas
gij/a giným po něm podáwati se
budau: Gmenowal při tom nař-
řizenj netoliko Chléb a Wjno
ale dar mnohém wyššj a podá
statněgšj/a taťz ten pořlad gest
od samého Pána zegmēna posta-
wen a gmenowan / že se tu nařjz-
dilo, skládá a podáwá/geho pra-
wé Tělo a prawá Krew. Kdež
dij: gezte toto gest Tělo mé/ pjs
te toto gest má Krew. Tot gť
lidu křestianského/ tiť z samých
těch swětlych a patrnych slow
wědj/wěřj/wyznawagij / že w
Wečeri te gť prawé Tělo a pra-
wá

O podás
wanj Tě
la a Kř
we Páně
při Sma
re Weče
ři swědčí
slova na
řčenj.

wá Krew Páně / a kdyby těch
slov nebylo / nemohlby žádný.
ani Anděl Boží řýcy a gístiti o
přítomnosti Těla a Krewé Pá
ně / ani kdo ten poklad mýti a ge
ho vžiti. Poněwadž pak ta slo
wa gsau tu / wěděti a wěřiti se má.
že gest to tak co slova powýdas
gij weyslowně a zeginěna : a tuť
slusný pozor mýti, yať vlastně
Pán o tom mluwiti račj / aby z
nás wsselika pochybnost se wy
niala / k pewnému pogisstění že
tu prawě geho podstatné a bytez
dlné Tělo a Krew máme. Než
neyprw dii slowičko (toto) že.
totiž co w rukau má. gim podás
wá / a oni vžijwagij / to gť prawě /
skutečné / a vlastnj Tělo geho.

Druhé dii (gest) aby wynial
pochybnost o přítomnosti / a do
mně

mnění o nepřítomnosti, a zahanz
bil ty, kterýchby říjcy chtěli/že to lis
to tu gest znamenij nepřítomné
ho Těla a Krve Páně.

Třetij di (Tělo) Kterýmžto
gménem, yakéby Tělo gmeno
wal, potom wykládá/ že to které
zrazeno bude: A tak opět zahanz
buge ty Bludare/kterij to slowí
to o něyakém Obrazu a podobě
tvoj Těla Krystowa wykládagi

Čtvrtě di (mé) Kterýmžto
slowijčkem odděluge své Tělo a
swau Krew odewšeho toho, co
nenij / a slauti nemůže vlastně a
přirozeně Tělem a Krví: Vka
zuge také že to / Tělo / kteréž v
Wečeri přislybuge/nařijzuge/do
dává/gt geho prawdiwé a vlas
stnij Tělo/ a ne giné že požijwati
magij a požijwagij lidé křestians
stij/

Sl.

p. 132
Auct.
ref.
lib.
fig.
me.
ta.

2

pag.
48.

425
Křto nenij žádného. genžby se k
tomu znáti chtěl/ že popjra pras
wé přjtomnosti Těla a Krwe/
opět musíme přistaupiti k týmž
samým slowům/ swědčjícím o po
dáwanj Těla a krwe Páne. a od
tud důwodůw hledati/ chcemeli
y o přjtomnosti téhož Těla a kr
we. prawě gistoty dogjti. Ges
stij pak tak prawdiwé yal Kry
stus prawdiwé žiw gest/ že kdy
bychom o přjtomnosti Těla a
Krwe Krystowy / z swětlych a
patrných slow gistotného začlas
du a swědectwij neměli/ tehdyby
chom prázni nebyli obwiněni z
křiwdy: kdyžt pak máme swěde
ctwij z swětłego slowa Božjho/
nemůžeme než tak o té wěcysmey
Mleti/ wěřiti/ wćiti/ yal sama slo
wa zněgij/ a křiwibychom byli/
kdy

O přjto
nosti
Těla a
krwe pá
ně při S.
wěceri /
waisstus
ať nás
slova na
tjzenj.

Kdybychom ne tak siney sšeli. wěs
 řili včili / a lidem k lůbosti byli:
 mnohem méněgi také / ta přitom
 nost mohlaby býti Bez potupy a
rauhání nasseho / Kdybychom
 wedle znění slow té přitomno-
 sti newyznáwali. Protož ma-
 gice šwětlé slowo / nevtworzuges
 me se zavůráním a důwodem
 smyslu lidského / ale samým slo-
wem Božím / kterěz se při tom
nařizení šwětle nachází / genž
 gest: Toto gest mé Tělo: Tato
 gest má Krew: Gle kterak wšse-
 líká moc důwodůw. složena gest
 w slowičkách toto / a tato, kte-
 rážto w rowné gsau podstatě a
 mocy: Nebo těmi Pán vřazuje
 na to / co se Včedlníčkům podá-
 walo / a gmenuge po těch slowjch
 wěc samau / totížto / Tělo a Krew.
 aby

verbo
 Dri u
 nige
 cnebe
 dnu

pag.
 72.
 et
 55.

55.
aby se wědělo co mŭnŭ / kdež dŭ:
Toto / a to gest: Totiž / že samé
Tělo / a samau Krew swau: chtēs
ge tomu / že kdoby chtěl wěděti.
coby se v Wečeři geho podáwas
lo a přigŭmalo / ten na ta sama
Slova patřiti / a těch samých
slow se držeti má. Nedomoluge
aby někdo při vžijwánŭ Wečeře
té / wrtkawau myslŭ sem y tam se
obracel / a na nětco giněho patřil
než na ta slowa: Toto gest Tělo /
a tať gest Krew: nebo na ta sa
ma slowa (když dŭ: Toto / a Ta
to) vřazuge / a my yakožto geho
Vcedlnŭcy. gsine před Bohem y
před swětem powinni ge slysseti /
gemu wěřiti / a mŭsto dáti. A takž
vsty y prsty Krystus Pán vřa
zuge / kdebŭchom geho Těla a kř
we k přigŭmánŭ hledati a vžij
wati

B

wati

Ospášob
přítom-
nosti Tě-
la a Krve
Páně při
S. Weče-
ři starati
se nám
nemáležij.

wati měli: a myš na geho tačo-
wé vřázanij máme mýti pozor/
k dogitij gístoty/ že tu geš geho
Tělo a Krew, kde on nám vřazu-
ge. Nezáležij na nás, starati se/
yačbychom tu mohli mýti Tělo
a Krew Páně/ sám Pán o to sta-
rost má/ sám nařídil/ připowěs-
děl/ a yačž slowa geho zněgij, po-
dával/ sám sobě tu moc/ aby přis-
tomné učinil, zanechal. Nebo
yačo spasena učinil nás/ a vdělus-
ge nám očistěnj a sprawedlnost.
Skrze samé své Slovo/ a zachowá-
wal nařizenj své Wečeře, až do
tohoto času/ a zachowá až do po-
slednjho dne: Tak také skrze sas-
mé slowo své, činij a zachowá-
wá přítomnost Těla a Krve
své: tak že kde se geho Wečeře,
wedlé celosti geho nařizenij po-
sluhus

Handwritten marginal notes in a cursive script, likely a later addition or correction, partially overlapping the main text.

1357.
sluhuge / tuž gest přitomné geho
Tělo a Krew, sylan a mocý slow
geho : a ta slowa gessťe nezrussyl
ani nezmenil. Geho tehdy wěc
gest působiti / skrz coby geho Tě
lo a Krew měla tu býti / a ne nas
še : On to působij řizenijm / my
to podané, od něho nám v Wes
čeri giž přitomné / a w žiwých
vdělené, přigimati máme důwěr
ně. A když ustanowil tu přitos
mnošt, nic nežadál na swých Do
čedlných / než aby přigimali
to, což on Tělem a krewi swau naz
zwal. Kterěž že samým geho ři
zenijm a působenijm přitomné
gest / tjm znáti dáwal / poraučege
toliko, aby přigimali / a takowěs
ho vdělenij wděčni byli.

Z těch tehdy wssch řečí a pas
trných důwodů, vgištění býwá:

B ij me/

Trogiće
Swatě
přítom-
nost/lide
wtercym
nerussý
přítom-
nosti Tě-
la a křwe
Páně při
vzňwani
Wečeře
Swatě.

me / že té Swatě Wečeře není
gistéssý podstaty a wětssý° po-
kladu / a bytnosti předněssý / než
samé Tělo. a samá Krew Krysta
Pána. Ač pak na giných místech
Přisino Swatě včij / že Bůh O-
tec / za wlastního sebe nám dá-
wá / a že Krystus wedle Božstwí
swého / a swau swatau dussý / a
Swatými aučinký / y sylau z něs
ho pocházegjcy / ano y wšselikau
swau auřadnostj / zásluhami / das-
ry a milostj / nassým býti chce a
gest : A Duch Swatý též že se
nám vdéluge / což wšse od Weče-
ře Páně nás neodcýzuge. Wšak
když se ptáme / a wlastně wěděti
chceme : Co nám Krystus w swé
Wečeři wýslowitedlně a zegme-
na nařůdil. y wštanowil / tuť mu-
sý býti něco / o čemby slowo swé
tle

zle mluwilo/ tak abyhom proti
 pochybnosti Swůdcůw opatro
 wati se mohli: Alle swětlegest w
slowých Krystowych položeno
a gmenowáno Tělo a krew. Teh
 dy gineho nenašawa než wěřiti
 slowům/ že což ona gmenugů/ to
 tu skutečně přítomné gest: a ya
 ko místo Chleba a Wýna w We
 čerí té žádný nemůže Bráti gine
 ho poťrmu a nápoje/ než kterýž
 se ze gmená klade: tak také žádný
 místo prawého Těla a krewě Pá
 ně nemá gine mýniti/ Bráti, a w
 žijwati. Co se pak duchowně bē
 ře/ to se bēře w giném mýnění/ a
 ne w tom sinyslu který gest w
 slowých/ Tělo a Krew, při narj
 zení té Swátosti. Nebo pone
 wadž sám Krystus bytnost swěs
 ho Těla a Krewě tu připowýdál

Hinc Substan. B iij. i. teha
 i. corporis et sanguinis
 sacra coena

Vo f...
 n...
 Dig...
 glau...
 b...

tehdyt powinni gsme wěřiti to
 přítomné býti/ge tu přigijmati/
 a tomu y gine učiti. Což znagis
 ce y Otcowé Swatij/ědykoliv
 o té welebné Swátosti obzwlá
 stné Lidi wyučowali/ tehdy z
 slow Krystowych swé učeni, o
 přítomnosti prawého Těla a kř
 we/při té Swaté Wečeri. wedo
 li. Jako S. Ignatius/ěter yž tak
 řowé wyswětlenj Welebné swá
 tosti položil: Swátost Wečere
 Páně gest Tělo Spasitele nasse
 ho Gezu Krysta/ěterěž za nasse
 hříchů smrt trpělo/gež Bůh O
 tec z swé dobrotivosti wzkrýsl.
 A Justynus powědel: Nevžij
 wame té Swátosti yako tělesné
 ho obyčegného Chleba a Wina/
 ale yakž skrz slovo Božj Tělem
 učiněn IESVS CHRISTVS. a
 Tělo

Swatých
 Otců swé
 decrwo
 přítom
 nosti Tě
 la a křwe
 Páně při
 vzjwání
 swátosti.

Theodo:
 Dial: 3.
 fol. 69.

conf. 30. 82.
61-50
Tělo y Krew přigal pro spasení
náše/ tak také skrz modlitby a dje-
kůw činění. Swatý od něho pos-
krm/ genž obživuge náše dusse y
Těla/ genž toho wolebného Ges-
zu Krysta Tělem a krewi že gest
wyznáwame: neš Apostole w
swých Spisých, genž Ewanges-
lia slowau, tak napsali/ že gim tak
Pán rozkázal/ wzaw Chléb dje-
ty činil / a řekl: Toto gest Tělo
mé/ kteréz za wás zrazeno bude:
a tato gest Krew má/ kteráz za
wás wylita bude. A S. Au-
gustyn: To se přigůmá w Chle-
bě/ co wiselo na Kříži: to w wj-
ně/ co z boku Krysta Pána teklo.

w fázant
Ereoffis

Tak Palchazius: O Cžlowěce/
kolikratžkoli pigess Kalich tento
to / a gis tento Chléb / ne ginau
Krew domnůweg se píti / nežli
tate corporis W iij et tu
nis Christi in Eucharistia
ca annu Christi 880 scriptis

62.

quod
in ch
ce pe
pen
dit
p. 86

tu kteráz za rošsedy gest wylita
na odpustčení hříchůw: ani gi
ného Těla / než které za te, a za
rošsedy zrazené gest, a wiselo na
Kříži/ neb tať prawda Krystus
swědců. Poněwadž tehdy mjs
sto slow, Těla a Krwe/ giný ro
zum nemůže se připustiti/ z toho
pochází/ že kterů ge býti tu po
přiragů/a mýsto slow Těla a kr
we/ kladau slova znamenů Těla
a krwe/ ti daleko od Krysta Pás
na/ a od slow y od weykladu ge
odstupugů: a když swůg smysl/
který těm slowům dáwagi, nebes
rau z nariženi te Wecere poslede
nů / nemohauť práwi býti před
Bohem swým swědomým / ani
swé srdce spořogiti/ ani w swém
smyslu pogistěni/a mnohém mės
nėgů w potušených, swědomů
swės

63.
sweho wjtezitelowe byti: a sum
mau. kdot se spausstij slow Krys
stowych pri te Swate Weceři/
ten nema ani gistebo včenij/ z nės
hozby swe° smyslu důwody brás
ti. a stále vžijwati/ a swe Nabož
ženstwij potwřzowati mohli. a
byť pať chťel w přigimaniij msti
prawé Tělo a křew Křystowu/
wssat poněwadž slowům newěs
tj/ nýbrž gum giny smysl dává/
nemůžet přistomnosti Těla a kř
we Páně z gineho smyslu wyzná
wati/ leč z toho křery gest w těch
slowjch swětly a patrny. A do
kawadž opausstij a zamjta smysl
slow tať yaťž zněgi/ a oddawa se
na weykladu a mjičěniij cyzy/ do
tud genu ničehéhož z toho se ne
dostane w přigimaniij/ coťoliw
duchowijnho ta slowa prawá ge

B v

inu

mu připowědagŭ: nebo zamŭs
tage prawdu Krystowu/ nemŭs
žeť mŭti ani aužitkŭw prawdy
tĕ/a nenŭť w něm wŭry ě Bohu:
ponĕwadž ta wŭra má býti. kteř
ráž z slova Božŭho pocházŭ.

Joh. 1. 35. Waz zu
auz zu
font
Krykul Třeti. p.
48.
am Ze Tĕlo a Krew Kry
wid stowa ne pro sebe ale pro
nist nás gest b tĕ Swatĕ Bĕ
fungu ěřĕ.
ind

waz Ako gest Pán Bŭh ne tak
am stworiti táčil lidi. y wšes
nist tŭ wĕcy/aby bez tĕch nemohl bý
glu ti Bohem / a tŭm wšŭm což mu
bat Pŭsina připisugŭ/ale stworil tŭ
am wšes wĕcy
nist
am
am